

SANAYİCİLERİN KORKULU RÜYASI "ÖZEL ESASLAR" KIRMIZI KOD

Sanayicilerimizin genel olarak bütün mükelleflerin en çok karşılaştıkları ve anlık olarak bütün mali sistemini kilitleyen "kod"a alma özel esaslar "KDV Uygulama Tebliğinin" IV- E / Özel Esaslar bölümünde 2/ 1 "Sahte Belge Düzenlemek Amacıyla Mükellefiyet Tesis Ettirilmesi" maddesinde düzenlenmiş ve haklarında sahte belge düzenleyen ve/veya kullananların mükelleften habersiz alındıkları ve özellikle ihracat ve ihraç kayıtlı satış yapanların iade sistemini kilitleyen ve çözümü uzun zamana yayılan bir hukuksal problem haline gelmektedir.

Özel esaslar mükellefe haber verilmeden yapıldığından tebliğ edile bir idari işlemde bahsetmek mümkün olmadığından idari işleme karşı tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde dava açılması gereken bir süre olmadığından davanın nasıl açılacağıda ayrı bir sorun teşkil etmektedir.

Özel esaslara karşı açılan davaların yüzde yüzünde yaklaşık 1,5 – 2 ay arasında yürütmeyi durdurma 2,5 ay içerisinde de mükellef lehine karar verilmektedir. Vergi idaresi yaklaşık 10 yılı aşkın süredir özel esaslar davasını katbetmekte ve vekalet ücreti ödemesine rağmen aynı sıranın sürdürmektedir. Bu durum mükelleflerin en çokda ihracatçıların mağduriyetine sebep olmaktadır.

Örnek bir kararda;

Ankara 1. Vergi Mahkemesinde nezdinde açılan davada verilen 28.09.2022 tarih ve 2022/1534 sayılı kararda "Anayasa'nın çalışma ve sözleşme hürriyetini düzenleyen 48. maddesinin 2. fıkrasında; devletin, özel teşebbüslerin milli ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alacağı, "Çalışma Hakkı ve Ödevi" başlıklı 49. maddesinin 2. fıkrasında; devletin, çalışanların hayat seviyelerini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak

için gerekli tedbirleri alacağı, "Vergi Ödevi" başlığını taşıyan 73. maddesinin 3. fıkrasında; vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerin kanunla konulacağı, değiştirileceği veya kaldırılacağı belirtilmiştir. Bu düzenlemelere göre devletin, çalışma hayatına ilişkin düzenlemeleri yapması ve buna dair tedbirleri alması bir görev iken, çalışma, çalışanlar açısından bir hak ve ödevdir. Gerek bu alanda yapılacak düzenlemelerin, gerek çalışma hayatının bir sonucu olan vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlülüklerle ilgili düzenlemelerin yasa ile yapılması ise zorunludur. Dayanağını Anayasa'ya uygun olarak çıkarılmış olan kanunlardan almayan düzenlemelerle bir takım hak ve yükümlülükler getirilemez. Bu suretle çalışma barışının sağlanması yanında özel teşebbüslerin güvenlik ve karlılık içinde çalışması da temin edilmiş olur. Tesis edilen "özel esaslara tabi tutulma" işlemlerinin halen devam ettiği, dolayısıyla bu durumun devralan davacı şirketi de etkiler nitelikte olduğu, özel esaslara tabi tutulma işlemine ilişkin, gerek davalı idarenin, gerekse bağlı bulunduğu hiyerarşik üst makamların, mükellefleri bu şekilde kategorize edebilmelerine olanak sağlayan hiçbir yasal düzenleme bulunmadığı gibi Anayasa'da da buna izin veren bir hüküm yer almamaktadır. Bu şekilde yasal dayanağı olmadan yapılacak bir sınıflandırma, vergi barışını bozucu etki yaratacağı gibi Anayasa'da güvence altına alınan kişi hak ve hürriyetlerine de aykırılık teşkil eder. Buna göre, herhangi bir yasal dayanağı olmadan ve davalı idarece savunmada belirtilen yasal düzenlemelerin de ihtilaf konusu işleme dayanak teşkil etmeyeceği açık olduğundan, hukuka aykırı bir biçimde idarenin kendi içinde oluşturduğu sınıflandırma ile davacı (davacı tarafından devranılan şirketler) hakkında "özel esaslara tabi tutulma" işlemi tesis etmesinde ve davacı tarafından yapılan başvuruların reddine dair dava konusu işlemlerde hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Diğer yandan, dava konusu işlemlerin uygulan-

masına devam edilmesi halinde, halihazırda ticari faaliyette bulunan davacının ekonomik rekabetinin kısıtlanacağı, faaliyetini olumsuz etkileyeceği, bunun da davacı şirket bakımından telafisi güç veya imkansız zararların doğmasına neden olacağı açık olduğundan, dava konusu işlemlerin yürütmesinin durdurulması gerekmektedir. Açıklanan nedenlerle; hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden, 2577 sayılı Kanununun 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın **YÜRÜTMENİN DURDURULMASINA** karar vermiştir.

Görüleceği üzere "özel esaslar" ve "KDV iadesine esas olmak üzere özel esaslar" YD kararı alınan ve aynı gerekçe ile kazanılan bir dava olup, esas olan hızlı hareket edip davanın hemen açılmasıdır. Davanın açılmasından idari bir işlemin tebliği söz konusu olmadığından sadece "ÖĞRENİLDİĞİ TARİH" demek suretiyle tarih yazılması yeterlidir.

Prof. Dr. Keramettin TEZCAN

Mali Hukuk Öğretim Üyesi

Bölge Mali-Mevzuat Danışmanı

